

Chloé Delaume

Det kunstige hjerte

På dansk ved Sofie Vestergaard Jørgensen

Oversat efter: Chloé Delaume, Le coeur synthétique
© LE SEUIL, 2020

texte | tekst

Eget værelse

Adélaïdes hjerte føles, som om det er blevet slebet med sand-papir, hver gang det slår. Alligevel smiler hun, mens hun pakker flyttekasserne ud. Hun har sit eget sted nu, er ikke afhængig af nogen, det her skal være hendes kongerige; den toværelses lejlighed er perfekt, selvom den er lillebitte. Det er selve skilsmissen, der flår hende i hjertet, på trods af at Adélaïde selv har villet det. Det var i skifteretten, det begyndte, og nu kan hendes hjertekamre ikke holde op med at skalle. Adélaïde kan mærke, hvordan hjertet er i gang med at skifte ham, det er de sidste strimler af kærligheden til Élias, der rasler af. Nedenunder er huden helt ny og fin, klar til nye forelskelser. Hylstret er lige nu blotlagt af den bidende tomhed. Der er ingen, der tænker på hende, og ingen, hun tænker på, det er første gang siden hun var femten. Indtil nu har hun forladt den ene mand for at kunne kaste sig i armene på den næste, for Adélaïde har altid været forelsket; de sidste syv år i Élias, indtil rutinen begyndte at slide hendes sjæl og nerver i stykker.

Adélaïde pakker sine ting ud og bliver overrasket over, at hele hendes liv kan være på så lidt plads. Hun er 46 år og ejer intet, ud over en masse tøj og syv Billy-reoler fra IKEA,

som hun deko-rerer med guirlander, sommerfugle i glas og ramme, mexicanske nipsting og kulørte japanske lamper. Mellem to klassikere fra Pléiade-serien troner et par stilletter; bøger og sko er hendes to store interesser. I den gamle lejlighed havde Adélaïde et gæste-værelse, der blev brugt som walk-in-closet. To stuer en suite og et læsehjørne. Alt det kunne hun takke Élias for, det var ham, der ejede lejligheden. Med sin egen løn har hun kun råd til at leje 35 m² i Paris' nordøstlige hjørne.

Hun har købt en seng på 1,20, og så få møbler som muligt. Et bord, fire stole, ingen sofa. Lejligheden er fuld af bugnende tøj-stativer, sprængfarlige kufferter og skabe. Bøgerne fylder al vægplads og æder sig desuden ind på gulvpladsen i små og store stakke, som sengebord og høje søjler. Støvler, støvletter og sneakers er stablet i pyramider i entréen; sandaler, ballerinaske og stiletter fylder op i hjørnerne i soveværelset. Et gigantisk rod, som intet synes at kunne dæmme op for. Det minder om en genbrugsbutik, man får næsten følelsen af at bo mellem reoler-ne hos Emmaüs. Adélaïde vidste godt, at hun løb en risiko, da hun gik fra Élias; at det var et farvel til en vis magelighed, for ikke at sige et drastisk fald i levestandard. Men hun vil være alene og fri, leve uden ægteskabets spændetrøje. Klokken er 20.50, og hun er svært tilfreds med at have sprunget aftens-maden over.

Adélaïdes krop slænger sig frydefuldt mellem puderne i den 1,20 meter brede seng. Det er en fred og ro, hun aldrig har oplevet før, og hendes brystkasse svulmer af begejstring. Et mulighedsfelt åbner sig, fremtiden byder sig til

indsvøbt i en ukendt mystik. Hun kedede sig sammen med Élias, hver dag var en uendelig gentagelse. I dette øjeblik føler hun, at hun har gen-vundet kontrollen over sit eget liv, at hun har givet sig selv lov til at starte forfra, helt forfra. Adélaïde nyder stilheden og den midlertidige afbrydelse. Hun bliver næsten svimmel, er fuld af spændthed. Et ukendt land ligger foran hende, og hun er klar til at kaste sig ud i det.

August måned kryber ind ad vinduet; stilheden er halvklam, omsluttende og vammelsød. Adélaïde betragter det, der kom-mer til at være hendes omgivelser i de næste måneder, eller måske år. Det smalle værelse klemmer om hendes strube. Hun tænker: Gid det kun bliver nogle måneder, og ikke år. Med det samme dukker der nogle scenarier op i hendes hoved, som ville gøre det muligt for hende at flytte: En mand med en stor ejerlejlighed, en mand, der bare bor til leje, men har råd til at lægge en god sum penge hver måned, vinderkuponen i Euro-Lotto. For at muntre sig selv op tænker hun: Det er kun midler-tidigt, og i det mindste kan jeg være i fred.

Telefonen ringer ikke, og der er ingen på de sociale medier den aften. Adélaïde trænger allerede til at snakke med nogen. Hun har stort set aldrig boet alene, højst et halvt år ad gangen, og det var, da hun var yngre, det ligger langt tilbage, sidste gang var før Élias, hun trivedes ikke med ensomheden, overhovedet ikke, hun ramte bunden af bassinet, før Élias kom ind i billedet, var på vej ud i en depression. Problemet er ikke at være alene i sit eget selskab igen, problemet er den manglende kærlighed.

Adélaïde tænker: Jeg møder en anden. Siger højt ud i luften: En eller anden, det må jeg gøre. Det ville være det mest logiske, hvis man ser på hendes livsforløb, eftersom hun altid er gået direkte fra den ene til den anden. Hun funderer over, hvem det mon er i denne by, der snart vil blive hendes skæbne. Overvejer at spørge kortene til råds, men vil alligevel ikke vide det lige med det samme. Adélaïde frygter at blive grebet af panik, hvis svaret viser sig at være tristhed og ensomhed. I aften vil hun hellere skabe sig nogle gode minder fra sin første aften helt alene, anden del af hendes liv, den nye begyndelse på anden del af hendes liv.

Adélaïde rejser sig og sætter noget musik på. Hun har lavet en playliste, som hun har kaldt *New Life*, ligesom nummeret med Depeche Mode, der er først på listen. Adélaïde tænker meget over det lydspor, der ledsager hendes liv, så hun vælger en sang, der kan rumme dette særlige øjeblik, en sang, som det smukke minde om denne aften vil indskrive sig i. *Le Premier Jour*, den første dag, af Étienne Daho. Adélaïde sætter sig godt til rette i en stol, hendes blik affotograferer indretningen. *Blive stående oprejst men til hvilken pris/Sælge ud af sine instinkter og sine lyster*. Hendes blik støder mod muren af bøger og den manglende sofa. *Men alting kan ændre sig i dag/Og den første dag i resten af dit liv/Kommer som sendt fra himlen*. Adélaïde synger, som var det en bøn, og håbet skubber væggene i den lillebitte toværelses udad. Guirlanderne og de kulørte lamper glimter og kaster runde ringe af lys mod kanten af hylderne. Halvmørket udvisker rodet; månen lyser smilende ind gennem det åbne vindue.

Lidt efter lidt begynder Adélaïdes muskler at slappe af. De to største kilder til stress er skilsmisser og flytninger, og nu hvor prøvelserne er overstået, føles det, som om hele hendes krop er radbrækket af slag. Hun har en uge tilbage, før hun skal på arbejde igen, hun tænker: Jeg skal nok blive klar, og drømmer om et varmt karbad. Hun ville gerne lave et renseseritual, fylde et badekar med let, perlemorsagtigt skum. Hun genkalder sig alle de badeværelser, hun har haft gennem tiden. Kaklernes kvalitet, rummets temperatur, trykket på vandet. Antallet af lejligheder i forhold til antallet af kærester. Her har hun en trekantet brusekabine: hun smutter ind bag plasticskillevæggene. I tankerne glider det hele forbi, otte kærester og en ægte-mand, dobbeltvaske, gesimser, flere gange parketgulv. Vandet løber, hun støder ind i noget og kommer i tanke om, at hun ikke har noget sæbe. Det er denne sidste detalje, der får hende til at krakelere. Adélaïde synker sammen inde i plastickisten. Hvis ikke hun kan passe på sig selv, er der heller ikke andre, der vil gøre det.

Indtil nu har Adélaïde kun yderst sjældent skullet stå for tingene selv. Hun glemmer tit sig selv, det er på grund af arbejdet. Adélaïde er pressemedarbejder i forlagsbranchen. Hun er budbringeren, den der skal overtale journalisterne til at skrive om bøgerne i kataloget. Derudover skal hun styre forfatterne, indprente sig deres universer, så hun kan gengive dem bedst muligt. Hun tager med dem til interviews og indimellem til forfattermøder i boghandlere eller på festivaler. Til cocktailparties med andre fra forlagsverdenen. Adélaïde kommer tit i tvivl om,

hvem hun selv er, eller hvad hun synes, fordi hun hele tiden skal være nogle andres talerør.

Adélaïde har ingen familie. Alle er døde, og hver gang har hun måttet afslå arven for ikke også at få gælden med i købet. Adélaïde har ingen børn, det har aldrig interesseret hende. Hvis hun havde fået børn, ville hun have været mindre ensom, men også have haft meget mere bøv. Adélaïde fortryder ingenting, det er et princip, hun har. Det er altid hende, der iværksætter livsændringerne, hun er drivkraften, ikke ofret. Hun har tiltro til sin skæbne, føler sig beskyttet af Afrodite. Kærlighedsgudinden har aldrig svigtet hende, og Adélaïde er sikker på, at hun meget snart møder en ny. Adélaïde tager fejl. Det ville hun vide, hvis hun spåede i kortene.

Adélaïde falder i søvn og glemmer sin alder. Hun lader til at opfatte anden halvdel af sit liv på samme måde, som hun gjorde, da hun var i tredive og, før det, studerende. Adélaïde er ikke klar over, at der er meget færre ledige mænd, for det har hun ikke tænkt på. Hun har heller ikke overvejet konkurrenceelementet. De nyskilte foretrækker unge kvinder. Adélaïde vil snart vågne brutalt op.

Det er historien om en kornblomst, som bliver dyppet i syre. Adélaïde Berthel er en helt almindelig kvinde, som i en alder af seksogfyrre kan høre dødklokkerne ringe for sine ungpigedrømme.

I byen i aften

Midt-august forvandler Paris til en kirkegård. Der er ikke en lyd, og lugten af brandvarm asfalt minder om røgen fra en forbrændingsovn. Adélaïde keder sig, og hun er irritabel. Alle hendes veninder er på ferie. Hun ville så gerne i byen i aften, men der er ingen til at tage med. Élias var et udpræget hjemmemenneske, de havde intet socialt liv, var aldrig til fest eller til middag. Adélaïde higer efter at udnytte friheden. Hun har siddet hele eftermiddagen og læst på en café i håbet om, at hun ville møde nogen. Tilfældet findes ikke, så man kan lige så godt tage sagen i egen hånd. Selvfølgelig har ingen lagt mærke til kvinden i fyrrerne, heller ikke selvom hun er pæn i tøjet og har sat sig ved cafébordene udenfor. Hun har drukket fire Cola Light, røget seksten Lucky Strike og læst en populær roman færdig, som hun synes er elendig. Det sidste døgn har hun ikke talt med andre end en tjener og en pige, der spurgte, om hun havde noget ild.

Klokken er 19.30, Adélaïde er alene, og for resten af verden, inklusive på Facebook, er det aperitif-tid. Hun tænker på sine veninder og de steder, de er på ferie. Judith er i Grækenland med mand og barn. Bérange ère er i familiens sommerhus i Ardèche. Hermeline er på vandretur et sted i Alperne. Clotilde på skriveophold i Rom. Adélaïde ville gerne kunne forstyrre dem og indrømme, at hun havde

brug for deres hjælp. I stedet sender hun en besked til dem, som en slags postkort, for at holde sig beskæftiget. Hun skriver noget, der ikke passer, for at mande sig selv op. *Stolt af min nye lejlighed. Jeg elsker mit nye liv. New Life powah rulez. Det går over al forventning.* Hun har taget nogle nærbilleder af små fine detaljer i lejligheden, en mexicansk madonnas plasticsmil, det rødviolette tyl, hun har hængt op som gardin, der blafrer i vinden. Om lidt vil Adélaïde få en masse hjerte-emojis som svar.

Hvad gør man, når man er alene, hvor går man i byen i Paris, når man er en enlig kvinde; på en af de lokale barer eller en hotelbar – de hypede natklubber tænker hun også på. Hun ved, hvor de ligger, hun er pressemedarbejder og relativt kvik. Men hun ved også godt, at hun aldrig ville være i stand til at stå lænet afslappet op ad en bar og falde i snak med fremmede. Det er en form for blokering, hun var meget genert som barn, hun var nødt til at gøre vold på sig selv for endelig at begynde at hævde sig. Bare sådan kaste sig ud på dansegulvet og svinge med hofterne helt alene, falde i hak med de andres kroppe, det vil hun ikke kunne, benene forsvinder under hende bare ved tanken. Adélaïde overvejer, om hun ville være i stand til det, hvis hun var fuld og skæv, for det ville trods alt være praktisk, hvis det var. Hun frygter at ende med at spille Scrabble på nettet hele aftenen. Hun forestiller sig scenariet efter en flaske sancerre og et par streger. Hvordan hun går alene ind på et værtshus, stiller sig i baren, bestiller en øl, smiler til de andre og falder i snak. Selv hvis hun var skæv, ville det være umuligt. Og i øvrigt er det også lige meget. En mand, der hænger ud i baren en hel aften, det er ikke den rette

profil for hende. Godt så. At gå gennem hotellobbyen, lade sig glide ned i en lænestol, bestille en drink, smile til nabobordene, det er heller ikke uproblematisk. Som regel er de højreorienterede, de mænd, man møder i hotelbarerne. Adélaïde bliver urolig, hvad skal hun gøre for ikke længere at være alene; hvor i Paris kan hun finde nogle mænd, som kunne tænkes at komme hen og snakke med hende. Adélaïde klynker og laver en søgning på nettet. Straks trænger datingsiderne sig på.

Adélaïde vil ikke. Adélaïde er stædig. Hun nægter at ende som en vare. Hun indrømmer gerne, at man er nødt til at være tilgængelig på markedet, men hun har set Bérangère være på Tinder hele året. Jagtkvinden Bérangère. Niveauet af byttet er Adélaïde langt hævet over, mener hun selv. Adélaïde tager fejl. Bérangère tager, hvad hun kan finde. Adélaïde er kun lige begyndt og endnu naiv. Om ikke så længe vil Bérangère betro sig til hende: Du ved, før var det nemt, der gjorde man indtryk helt uden at være klar over det; det er slut nu. Og om ikke så længe vil jorden åbne sig under hendes fødder. Men lige nu drømmer hun. Hun opdigter historier i sit hoved, historier, der gør det muligt at udholde situationen. I én af dem går hun en aften på en tjekket natklub og møder den eneste ene. Han er høj og mager og hedder Vladimir. De genkender hinanden, han smiler til hende, og dagene fletter sig sammen i anden person flertal.

Adélaïde keder sig, og hun har intet at miste, tværtimod, hun har tid, der skal slås ihjel, ledig tid, overskudstid, timer, som hun ikke ved, hvad hun skal stille op med. Hun tænder

for playlisten, Étienne Daho igen, går i bad, tager makeup på, prøver tøj foran spejlet. Hun kan ikke komme ret langt tilbage på grund af tøjstativerne. Hun hopper omkring i trusser, slår lilletåen, forbander hele verden. Beslutter sig til sidst for en løsthængende sort kjole med ultratynde stropper og dyb nedskæring, der understreger hendes talje og går hende til knæene. Hun sprøjter godt med *Poison* fra Dior på, den originale fra 1985, ikke en af de senere søde varianter for småpiger. Vælger et par sandaler med bittesmå hæle. Sætter håret op i en høj knold, tager et par store øreringe på. Tøver mellem en clutch og en lille håndtaske. Hun ved ikke, hvor hun skal hen, så hun beslutter sig for håndtasken. Hun klemmer sig ud af entréen, låser døren og kalder på elevatoren. Udenfor er luften mild. Men hver indånding efterlader en bismag af aske. Adélaïde er bedøvende ligeglad med, om det er verdens undergang. Hun går fordybet af sted, virkeligheden tæller ikke længere. Hun er opslugt af sin egen historie, frygter ikke længere noget, hun er hovedpersonen i sin egen fortælling. Hun prajer en taxa og hører sig selv sige navnet på en tjekket natklub.

[...]